T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/359
KARAR NO : 2018/411
KARAR TR: 25.06.2018

ÖZET : Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı personel olarak çalışanların işverenleriyle aralarında iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin olarak 25/10/2017 tarihinden sonra açılan dava ve işlerin ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.O.
Davalı: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
Vekilleri: Av. A. B.Av. M.Ş. Av. Ö.K.

O L A Y: Davacı dava dilekçesinde özetle; Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Trakya Bölge Müdürlüğü'nde kapsam dışı personel statüsünde avukat olarak görev yapmakta iken, adli yargı hakim adaylığını kazandığından bahisle istifa ettikten sonra, kıdem tazminatının ödenmesi istemiyle yaptığı davalı kuruma yaptığı başvurunun reddedilmesine dair işlemin iptali ile hesaplanacak kıdem tazminatının idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 02/11/2017 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

EDİRNE İDARE MAHKEMESİ: 31.01.2018 gün ve E:2017/1775 K:2018/105 sayılı kararı ile "25 Ekim 2017 günlü, 30221 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 37.maddesiyle 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 3.maddede; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işler iş mahkemelerinde görülür." düzenlemesine yer verilmiştir.

Aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 9 uncu maddesinde "Özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş olup yönetim kademelerinde iş kanunları çerçevesinde personel çalıştıran ve ekli 1 sayılı cetvelde yer almayan teşebbüs ve bağlı ortaklık personeli hakkında, yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi oldukları iş kanunu hükümleri uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Ana Statüsünün 1 .maddesinde; "Bu Ana Statünün amacı; 8/6/1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi olarak ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde faaliyette bulunmak üzere, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) adı altında teşkil olunan İktisadi Devlet Teşekkülü' nün hukuki bünye, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilât yapısı, müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemektir." hükmü,

21.maddesinde; "TPAO, müessese ve bağlı ortaklık personelinin; istihdam şekilleri, atama, göreve son verme, yükümlülük ve sorumlulukları, kadro tespiti, ücret, prim, ikramiyeler, yurtdışına gönderme, siyasi faaliyet yasağı, vekâlet ücretlerinin dağıtımı ile yönetim kurulu üyesi, denetçi ve tasfiye kurulu üyelerinin ücret ve haklan konusunda KHK ve söz konusu KHK'ye uygun olarak çıkarılacak Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel rejimi esaslarını düzenleyen kanun hükümleri uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Uyuşmazlık, 399 ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklardan olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Trakya Bölge Müdürlüğü'nde kapsam dışı personel statüsünde avukat olarak görev yapmakta iken, adli yargı hakim adaylığını kazandığından bahisle istifa ederek kıdem tazminatının ödenmesini talep eden davacı tarafından, talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile kıdem tazminatının idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi isteminden kaynaklanmaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 25 Ekim 2017 günlü, 30221 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle birlikte, anılan Kanunun 37.maddesiyle, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 3.madde doğrultusunda, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işlerin iş mahkemelerinde görüleceği açıktır.

Bu durumda, 25 Ekim 2017 günlü, 30221 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 37.maddesiyle 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 3. maddesi uyarınca, 399 ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklardan olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı bünyesinde kapsam dışı personel statüsünde avukat olarak görev yapmakta iken, adli yargı hâkim adaylığını kazandığından bahisle istifa ederek kıdem tazminatının ödenmesini talep eden davacı tarafından, talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile kıdem tazminatının idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde, adli yargı

görevli olup idare mahkemesi görevli olmadığından" şeklindeki gerekçe "davanın görev yönünden reddine" kararı vermiş, istinaf edilmeyen kararın 19/03/2018 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı aynı istemle 13/03/2018 günü adli yargı yerinde dava açmıştır.

LÜLEBURGAZ İŞ MAHKEMESİ: 10.05.2018 gün ve E:2018/42 sayılı ara kararı ile "7036 sayılı yasanın geçiş hükümleri başlığı altında düzenlenen geçici 1. Maddenin 1. Fıkrası gereğince; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur." ve aynı maddenin 3. Fıkrası gereğince; "Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur" hükmüne istinaden görevli yargı yolunun idari yargı olduğu" şeklindeki gerekçeyle görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vererek 16/05/2018 gün ve 201842 esas sayılı üst yazı Mahkememize başvurmuş, başvuru 22/05/2018 tarihinde Mahkememizce kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 25.06.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İş Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dosyasının Mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı kurumda avukat olarak görev yapmakta iken, adli yargı hâkim adaylığını kazanması sebebiyle istifa eden davacının kıdem tazminatı istemiyle açılmıştır.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında, işveren ile sendikalar arasında akdedilen toplu iş sözleşmelerinin kapsamı dışında tutulan ve bu nedenle " kapsam dışı personel" olarak adlandırılan personelin, hizmet sözleşmelerine konulan yasakla sendika üyesi olamaması, yönetim kademesindeki daimi kadrolarda görev alarak işverene ait yetkileri kullanması ya da görevinin özel bir önem taşıması ve özellikle de yetkileri, ücret ve diğer haklarının tayin ve takdirinin idareye ait olması nedeniyle statüleri, asli ve sürekli görevleri genel idare esaslarına göre yürüten memur ve sözleşmeli personel statüsüne yaklaşmakta; nitekim 24.11.1994 tarih ve 4046 sayılı Yasa'nın 22. ve Geçici 9. maddesinde de yasa koyucu tarafından, memur ve sözleşmeli personel ile birlikte anılmaktadır.

Öte yandan, 29.11.2006 tarih ve 26361 sayılı Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Personel Yönetmeliği'nin, "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1.maddesinde,"Bu Yönetmelik, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı daimi kadrolarında toplu-iş sözleşmesi kapsamı dışında kalan belirsiz süreli hizmet akdi ile çalışan personelin; tayin, nakil, terfi, kadro, çalışma esasları, sosyal, idarî, malî ve diğer özlük hakları ile disiplin yönünden tabi olacakları hükümleri kapsar.";"Dayanak" başlıklı 2.maddesinde "Bu Yönetmelik, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu iktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu iktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır." denilmiştir.

Kapsam dışı personelin sosyal güvenlik yönünden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi kılınması veya bir kısım hak ve yükümlülüklerinin 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine paralel olması ya da anılan Kanuna atıfta bulunulmasının, idare ile kamu personeli olan görevlileri arasındaki idare hukuku ilkelerine dayanan kamu hukuku ilişkisini ortadan kaldıramayacağı;teşebbüs veya bağlı ortaklıktaki kamu kesimi paylarının %50'nin altına düşmesi ve kuruluşun kamu kurumu niteliğini kaybetmesi halinde işveren ile personeli arasındaki hukuki ilişkinin özel hukuk ilişkisi niteliğine dönüşeceği kuşkusuzdur.

Olayda, 233 sayılı KHK' ye tabi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgilendirilmiş bir Teşekkül olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (T.P.A.O); sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsüdür.

Yapılan açıklamalar ışığında Mahkememizin benzer olaylara ilişkin verdiği 1.3.1996 tarih ve 22567 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 22.1.1996 gün ve E:1995/1, K:1996/1 sayılı ve özelleştirme kapsamında bulunmayan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğuna ilişkin ilke kararı bulunmaktaysa da, 25/10/2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 37 nci maddesi ile 399 sayılı KHK nin ek 3 ncü maddesi; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işler iş mahkemelerinde görülür" şeklinde değiştirilmiştir.

Görev uyuşmazlığına konu dava 02.11.2017 tarihinde yani yukarıda anılan 25/10/2017 tarihli mevzuat değişikliğinden sonra (sehven) idari yargı yerinde açılmıştır. İş Mahkemesinin gerekçesinde değinilen 7036 sayılı Yasanın geçici 1. maddesinin 1. ve 3. fıkralarındaki düzenlemenin 25/10/2017 tarihinden önce açılmış davalara ilişkin olduğu Yasa metninden açıkça anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle 25/10/2017 tarihinden sonra açılan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı personel olarak çalışanların işverenleriyle aralarında iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işlere iş mahkemelerinde bakılacağı tartışmasızdır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Lüleburgaz İş

Mahkemesinin 10/05/2018 tarih, 2018/42 esas sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç:Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Lüleburgaz İş Mahkemesinin 10/05/2018 tarih, 2018/42 esas sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 25.06.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Nuri | Şükrü | Mehmet | Ahmet Tevfik |
| NECİPOĞLU | BOZER | AKSU | ERGİNBAY |

| | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Süleyman Hilmi | Aydemir | Birgül | |
| | AYDIN | TUNÇ | KURT |